

само българитѣ противъ гърцитѣ, тогава това би произвело всеобщо охлаждение къмъ насъ, възбудило би негодуване въ всички привърженици на източната църква, а въ масата на грѣцкия народъ и духовенство разни страсти“, Александъръ II възразява: „Ние защитаваме не българитѣ противъ гърцитѣ, а прагославие-то отъ заплашващата го опасностъ, отъ притѣсненията на грѣцкия елементъ“;

11. ако срещу третото предупреждение на сжщия, какго, ако грѣцкиятъ народъ и духовенство биха намѣрили други защитници, то „работата би дошла до разрывъ между грѣцката църква и руската“, императорътъ отбелязалъ: „Да не дава Богъ!“ и веднага възразява: „но какво пъкъ ще бжде, когато всички турски славяни преминатъ въ католичество или въ уния?“

най-сетне 12. ако на заключителния възгласъ на оберъ-прокурора: „Чудна е сждбата на българския народъ! Той послужи като поводъ за разрывъ между Цариградъ и Римъ, нима сжщиятъ тоя народъ ще стане причина за отцѣпването на Русия отъ вселенското единство!“ Александъръ II възразява съ въпроса: „Ако на българитѣ се удаде да иматъ своя национална иерархия, както ние я имаме, то где е тукъ отцѣпването отъ вселенското единство? — то всички тия мисли и възражения на Александра II и особе-но неговата резолюция къмъ споменатата записка, която гласи „За жалостъ, азъ виждамъ, че вие не можете да се убедите, че покровителството, което ние оказваме на славянитѣ, е едничко средство да се спаси православие-то отъ отцѣпването на многобройно паство и че ние желаемъ за славянитѣ само това, което ние сами имаме“, най-добре свидетелствуватъ, не само че оберъ-прокурорътъ не можилъ да постигне целта си, но и че Александъръ II открито и ясно отказалъ да се съгласи съ мнението на руския св. Синодъ, а оттука и да го санкционира, а главното е това, че той чрезъ това въздържалъ самия Синодъ да вземе едно опредѣлено становище по българския църковенъ въпросъ въ полза на патриаршията веднага следъ акцията на цариградските българи на 3 априлъ 1860 година.

Сжщата политика продължилъ Александъръ II и по-нататкъ, а отъ 1864 г. въ лицето на своя посланникъ графъ Николая Павловича Игнатѣва намѣрилъ най-достоенъ проводникъ и изпълнител на своитѣ схващания и убеждения по българския църковенъ въпросъ. Затова и въ най-голѣмия разгаръ на грѣцко-българската разпря презъ 1869 г. виждаме императора да изказва сжщитѣ мисли и желания къмъ законнитѣ искания на българитѣ да се